Deo optimo maximo uni & trino, Virgini Deiparæ, & ſancto Lucæ orthodoxorum Medicorum Patrono.

QUÆSTIO MEDICA

Cardinalitiis diſputationibus manè diſcutienda in Scholis Medicorum, die Veneris 25. Februarii.

M. RENATO LE CONTE, Doctore Medico, Præſide.

An Cervisia, Potus ſaluberrimus?

QUOD per domeſticas & peregrinas cauſas, tùm ſolidæ, tùm fluidæ corporum viventium ſubſtantiæ deperit & detrahitur; id identidem per eſculenta & potulenta utcùnque reponitur & reficitur: hinc perennis horum neceſſitas ad vitæ & corporeæ molis incrementum & conſervationem. At cùm non omnibus omnia alimenta & potulenta ex æquo conveniant: ea ſeligenda ſunt habitâ imprimis ratione animantium, ſexûs, ætatis, temporis, ſoli, regionis, ſecundæ aut adverſæ valetudinis: alia ſunt brutorum, alia hominum, infantium, juvenum, mulierum, virorum, ſanorum, & ægrorum: alia hyeme, alia æſtate, alia in Oriente & Occidente requiruntur, alia in Meridie & Septentrione. Quàm pauca præter Cerviſiam invenias potulenta quæ conveniant toti ferè animantium generi, omni ſexui, ætati, tempori, regioni & quæ in ſecundâ & adverſâ valetudine tutiùs conſumi poſſint. Medicinæ eſt, quam meritò dixeris ſalutis humanæ præſidem artem, illa ſanis corporibus & ægris ubiquè promittere & exhibêre.

VINUM laudent ſapientiores ut pharmacum lætificans cor hominis. Laudent & illud Baccho devoti clientes, quoſque juvat violentiâ vini conturbare animam corpore in ipſo. Voluptuarium tamen venenum ſitim accendit auctâ bibendi aviditate & voluptate, & dum limpidiſſimo ſuo liquore partes proluendo humectare molliter videtur, doloſo ardore ſuccendit inſidioſus hoſtis. Qui vinum non odit, amet, ô Neuſtria, tua pomacea, nobiles vappas, factitia vina, citiùs aceſcentia. Canat verò Pindarus ἄριστον μὲν ὕδωρ; ſed ut primum in Elementis ὁ δὲ χρυσὸς μεγάνορος ἔξοχα πλούτου ſicuti aurum pretioſiſſimum in Metallis. Aqua imbecilliſſima vix alit, quod norunt edaciores hydropotæ; cocta, tumultum lenta feret ſtomacho. Potent ſuas lymphas limonibus & ſaccharo conditas Muhammedi aſſeclæ, quos vini abſtinentia armis potentior fecerat terrarum dominos. Potent & Sarmatæ & Poloni ſuum non innoxium ὑδρόμελι: iſta habent ſuas dotes ſed ſuis vitiis & damnis quandoquè infames; dulcia ſe in bilem vertunt, obſtructiſquè viſceribus ut plurimùm nocent. Si quæ, alieno vitio, Cerviſia ferat incommoda, hæc ſuâ virtute innumeris compenſat commodis; degeneres potus, conſtans & inemendabilis arguit improbitas.

CERVISIA vetuſtiſſimum potionis genus, Herodoto οἶνος ἐκ κριθέων πεποιημένος, Theophraſto οἶνος ἐκ τῶν κριθῶν, ἐκ τῶν πυρῶν: Gallorum olim, nunc borealium populorum nectar; ex hordeo & tritico ad hunc modum optima conficitur. Frumentum aquâ maceratum donec intumeſcat, acervatim ſepoſitum germen emittit; furno exſiccandum imponitur; toſtum, in craſſiorem farinam molâ redigitur, vel aquâ coquitur, vel fervidâ tantùm irrigatur; colatura, lupuli floribus injectis iterùm coquitur ad minorem ipſius amaritudinem: hoc decoctum rursùs colatum ac tepefactum, fervet adjectis Cerviſiæ fæcibus; deinde doliis infuſum, ad domeſticos uſus reconditur. Ut panis ex frumento cibus ſaluberrimus; ſic Cerviſia genuinus tritici fœtus aut ut ità dicam panis liquidus, potus eſt ſaluberrimus; illius & hujus maximè miſcibiles & ſibi invicem proportionatæ particulæ ut potè homogeneæ, faciliùs unâ in ſtomacho concoquuntur, faciliùs unâ tranſeunt per ductus chyliferos; & juvante figurarum ſimilitudine permeant meliùs vaſa nutritioni inſervientia, & unicuiquè parti ad quam deferuntur ad incrementum & nutrimentum, aſſimilantur & uniuntur perfectiùs ob ſuæ compoſitionis analogiam. In plagis Septentrionalibus datur infantibus adhuc lactentibus puls ſeu pulmentum ex medullâ panis intritâ & coctâ in Cerviſiâ, quod ſalubritate ſuperat noſtram pulticulam farinaceam & lacteam, deficiente fermento, infantilis ventriculi & inteſtinorum tortorem. Leniſſimum & benigniſſimum continet Cerviſia fermentum, ſitis domitorem potentiſſimum. Ejus ſpuma ſiligineo pani nunc & antiquitùs adjecta, hunc & leviorem & ſalubriorem efficit. Hæc te ſoletur quòd frumenta noſtratia, Aſiaticis inferiora, ad concoctionem & nutritionem fermenta poſtulant. Hoc habet Aſiatici frumenti bonitas, ut rejiciat corruptivam fermenti admixtionem, & extemporaneum & boni ſucci ſuppeditet panem.

NON omnis fert omnia tellus, non ubiquè æqualis bonitatis Cerviſia. Differentia major à frumentis, aëre, locis, & aquis; inter exoticas, optima Bruxellenſis, Harlemenſis; craſſior & gravior Amſtelodamenſis; gratiſſima Londinenſis. Verùm ne peregrinis invideas, domeſticis contentus, quas ames habet tua Lutetia Cerviſias; Nymphæ patriæ, arti, Solo, & opimis Franciæ frugibus obſecundantes, largiter effundunt latices poculis aptos cerealibus. Elige quæ conficiuntur ad ſuperiores & proximas Sequanæ ripas; deinde quæ in ſuburbio ſancti Germani decliviori immenſæ urbis loco, ſcaturiente in puteis aquâ ex alluente Sequanâ; his bonitate proxima quæ ad fanum divi Antonii; deteriora & graviſſima quæ in ſuburbiis ſancti Victoris & Marcelli ex turbulento nempè [a] rivo, illàc præterfluente, & ex petroſis, frigidiſſimis & duriſſimis puteorum fontibus parata. Caveas ne his poculis immiſceantur ſemina Coriandri; mirâ enim vitiorum & fraudum ſolertiâ inventum, quemadmodum Cerviſia magis & pejus inebriaret. Infundatur Hormini fragrantis ſemen, Moſcatelli vini ſaporem & odorem ſuaviter referet cerealis ille liquor: huic aceſcenti injecta creta medêtur.

[a] La Bievre.

MULTIPLEX Cerviſia ex multiplici coctionis gradu, ex majori aut minori frugum copiâ; ſed ea melior cenſenda, quæ tenuior aut ſecundaria, confecta vel Martio & Aprili menſibus, vel temperato cælo, non aceſcens, nec recentior, nec vetuſtior. Illam ægris & febricitantibus ſecurus propina, ptiſannæ vulgaris & juſculorum vice. Ptiſanna vel lentore alvum aſtringit, vel ſuo pondere & humiditate movet ſine more; laxâ ventriculi compage, inteſtina & venæ omnes accipiunt inimicum imbrem, rimiſque fatiſcunt; hinc hydrôpes, hinc contumaciores morbi. Juſcula ex diſſolutis partibus carnium ſulphureis conflata, febrilia incendia non minuunt ſed augent, non reſtingunt ſed accendunt, ægros non tàm nutriunt quàm lædunt. Mirare quòs homines ferunt & alunt Septentrionales plagæ omnes penè abſtemiæ, proceros, robuſtos, oris formâ & colore eximios, integrâ corporis conſtitutione præſtantes ultrà vires fortemquè ſenectæ, nervorum & articulorum vitiis, calculo, renum & veſicæ tormentis rariùs obnoxios. Cerviſia temperat viſcerum æſtus; obſtructos partium meatus aperit; alvum & urinam leniter citat; nimis calida & ſicca corpora emendat ſuâ humiditate; nimis humida & frigida amico & leni ſuo calore fovet; nimis mollia benigno lupuli amarore firmat & durat; firmior, extenuata magis ac magis corroborat & nutrit.

Ergo Cerviſia, Potus ſaluberrimus.

Proponebat Pariſiis CAROLUS THUILLIER, Aurelius, Baccalaureus Medicus. A. R. S. H. 1695.